

Stajenka czy grota?

Św. Mateusz nie pisze ani o grocie, ani o stajni, lecz używa słowa „dom”: „A wszedłszy do domu, zobaczyli Dziecko z Jego matką Marią” (Mt 2,11).

29-12-2020

Chrystus przyszedł na świat w szopce. Nie wyobrażamy sobie dzisiaj innego otoczenia dla Dzieciątka. Pytanie: dlaczego szopka, a nie grota - na co wskazuje i archeologia, i opisy zwyczajów hodowli zwierząt w owych czasach na Bliskim Wschodzie. Skąd wzięły

się określenia w języku polskim, mówiące o wszystkim, tylko nie o grocie? W Ewangelii Łukasza trzy razy (2,7; 2,12; 2,16) jest użyte to samo słowo, aby określić, że Dziecko zostało położone w żłobie (*fatne*). Żłób w języku staropolskim to jasełka lub jasła.

W połowie II w. urodzony w Ziemi Świętej św. Justyn zapisał wspomnienia o miejscu, w którym narodził się Jezus. W pierwszych dziesięcioleciach następnego wieku Orygenes pisał o grocie. Badania wskazują na to, że znajduje się ona w krypcie pod ołtarzem Bazyliki Narodzenia Pańskiego w Betlejem. Świątynię wybudowano w roku 326, z polecenia św. Heleny, matki cesarza Konstantyna Wielkiego. W centrum groty znajduje się ołtarz prawosławny, pod którym umieszczona jest czternastoramien-
na srebrna gwiazda z łacińskim napisem: *Hic de Virgine Maria Jesus*

Christus natus est („Tu z Maryi Dziewicy narodził się Jezus Chrystus).

Grotty na Bliskim Wschodzie były powszechnie wykorzystywane przez pasterzy jako schronienia ułatwiające pilnowanie stada w nocy. Pasterze kładli się wówczas u wejściu. W ten sposób uniemożliwiali wyjście trzodzie i utrudniali wtargnięcie drapieżnikom. Dzięki temu mogli w nocy spokojniej spać, gdyż każde wejście i wyjście musiało się dokonywać przez nich, co ich automatycznie wybudzało. Stąd właśnie wzięło się małe dziś dla nas czytelne ewangeliczne porównanie Chrystusa, iż jest On bramą i tylko przez Niego można wejść do Ojca.

Przywykłym do innych realiów wypasu i hodowli zwierząt Europejczykom trudno było zrozumieć grotę jako miejsce tak

ważnego narodzenia. Skoro był tam jednak żłób i była trzoda, no to, wedle naszych realiów, musiała to być stajnia. I tak już zostało, że scenę narodzenia Chrystusa przedstawia się niemal zawsze w scenerii drewnianej szopki czy stajenki. Zresztą św. Mateusz nie pisze ani o grocie, ani o stajni, lecz używa słowa „dom”: „A wszedłszy do domu, zobaczyli Dziecko z Jego matką Marią” (Mt 2,11).

Szopka pozwala, by w scenerii umieścić dużo więcej postaci: pasterzy, dzieci, grajków, gapiów... A od szóstego stycznia wprowadzamy trzech króli z ich bogatym orszakiem. Szopka jest przestrzenią otwartą - wszyscy są wezwani do Zbawiciela.

pdf | dokument generowany
automatycznie z [https://opusdei.org/pl-
pl/article/stajenka-czy-grota-2/](https://opusdei.org/pl-pl/article/stajenka-czy-grota-2/)
(14-03-2026)